

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VI./2022
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 249/2021
populárny názov	Rozh. o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	19.05.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 ods. 2
analytická právna veta	Všeobecný súd v rozhodnutí o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty podľa § 122 Civilného sporového poriadku musí zohľadniť okolnosť riadneho doručenia rozhodnutia, ku ktorému strana sporu žiada navrátenie lehoty ako jeden zo zákonných predpokladov svojho rozhodovania, ináč svoje rozhodnutie poznačí vadou, ktorej dôsledkom je jeho ústavná neudržateľnosť.
skutkový stav a základné fakty	<p>Okresný súd v konaní o návrhu žalobcu na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie pohľadávky s príslušenstvom vydal 5. apríla 2016 napadnutý rozsudok, ktorým zaviazal sťažovateľa ako žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu s príslušenstvom z titulu úverovej zmluvy uzatvorenej 17. mája 2003 medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a sťažovateľom ako dlžníkom a nahradiť žalobcovi trovy konania.</p> <p>Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti tvrdí, že o vydaní napadnutého rozsudku sa dozvedel až na základe upovedomenia súdneho exekútora o začatí exekúcie z 3. decembra 2020, ktoré mu bolo doručené 14. decembra 2020, a s jeho obsahom sa oboznámil až 22. decembra 2020 pri nahliadnutí do exekučného spisu. Predmetné exekučné konanie je vedené okresným súdom pod sp. zn. 12 Er 486/2016 v prospech oprávneného ako právneho nástupcu žalobcu proti sťažovateľovi ako povinnému.</p> <p>Napadnutý rozsudok je opatrený odtlačkom pečiatky okresného súdu vyznačujúcej právoplatnosť 4. júna 2016 a vykonateľnosť 8. júna 2016, pričom k vyznačeniu došlo (podľa dátumovej pečiatky) 13. júna 2016, keďže okresný súd považoval za preukázané, že napadnutý rozsudok bol sťažovateľovi riadne doručený 19. mája 2016 (dňom, keď sa zásielka vrátila súdu).</p> <p>Sťažovateľ je toho názoru, že napadnutý rozsudok nikdy nenadobudol a ani nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť a exekúcia je proti nemu vedená nezákonne, pretože mu nebol riadne doručený, a preto podaním</p>

	<p>doručeným súdu 7. januára 2021 požiadal o doručenie rovnopisu napadnutého rozsudku a zároveň v ňom podal návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania podľa § 122 Civilného sporového poriadku. Sťažovateľ tvrdil, že o existencii a obsahu napadnutého rozsudku sa dozvedel až v čase bežiacej exekúcie vedenej na jeho základe.</p> <p>Okresný súd napadnutým uznesením, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 23. februára 2021, jeho návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietol z dôvodu nepreukázania splnenia podmienky ospravedlniteľného objektívneho dôvodu. V odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že v danom prípade nedošlo k procesnému pochybeniu súdu, keďže rozsudok bol sťažovateľovi doručený v zmysle platných procesných predpisov. Uzavrel, že neoboznámenie sa s obsahom predmetného rozsudku bolo spôsobené vlastným konaním, resp. nekonaním sťažovateľa, keďže predmetný rozsudok neprevzal, pričom mal možnosť sa so zásielkou oboznámiť, ak by postupoval v zmysle zákona a vzhľadom na adresu trvalého pobytu by spôsobom určeným zákonom o hlásení pobytu preberal zásielky.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ako ústavný súd uviedol v náleze sp. zn. I. ÚS 119/07, v prípade náhradného doručovania, ktoré okresný súd uplatnil v súlade s § 47 ods. 2 OSP, je uvedeným ustanovením konštruovaná právna fikcia, že účinky doručenia písomností nastanú ex lege po uplynutí stanovenej doby aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Právna fikcia je právno-technický postup, pomocou ktorého sa považuje za existujúcu situácia, ktorá je zjavne v rozpore s realitou a ktorá dovoľuje, aby z nej boli vyvedené odlišné právne dôsledky než tie, ktoré by plynuli iba z konštatovania faktu. Účelom fikcie v práve je posilniť právnu istotu. Právna fikcia ako nástroj odmietnutia reality právom je nástrojom výnimočným, striktno určeným pre naplnenie tohto jedného z hlavných ústavných postulátov právneho poriadku v podmienkach právneho štátu. Aby mohla právna fikcia svoj účel naplniť (dosiahnutie právnej istoty), musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky právne náležitosti splnené, súd nie je oprávnený naplnenie fikcie konštatovať (pozri čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého možno štátnu moc uplatňovať len v prípadoch a stanovených medziach spôsobom, ktorý ustanoví zákon).</p> <p>V danom prípade okresný súd konštatoval, že napadnutý rozsudok bol sťažovateľovi doručený na adresu sídla mestského úradu mesta Zvolen tzv. náhradným doručením, a to upozornením o doručení písomnosti zverejneným na úradnej tabuli mesta. Takýto postup však nemožno aprobovať, keďže okresný súd sa najskôr mal pokúsiť doručiť predmetné písomnosti vrátane napadnutého rozsudku na adresu miesta, kde sa sťažovateľ v tom čase zdržoval a ktoré bolo súdu známe z podanej žaloby. Len riadne a zákonným predpisom vyhovujúce doručenie rozhodnutia má ten dôsledok, že odvolacia lehota začína plynúť osobe, ktorej je doručené (porov. rozh. 19/1968 Zbierka súdnych rozhodnutí a oznámení).</p> <p>Vzhľadom na uvedené tak podľa názoru ústavného súdu nebola splnená ani len základná zákonná požiadavka na zamietnutie návrhu sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku, tak ako to vyžaduje § 122 CSP. Okresný súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa splnenia tejto podmienky, že napadnutý rozsudok mu nebol riadne doručený, čo zakladá dôvodnosť jeho návrhu na odpustenie zmeškania lehoty.</p> <p>Sumarizujúc uvedené, ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s podstatnými argumentmi sťažovateľa uplatnenými v jeho návrhu podanom podľa § 122 CSP, pretože nezohľadnil zákonný predpoklad na svoje rozhodovanie, ktorým je riadne doručenie rozhodnutia súdu, ku ktorému žiada strana sporu navrátenie lehoty. Okresný súd podľa názoru ústavného súdu pri svojom rozhodovaní nedostatočne zisťoval, či vôbec sťažovateľovi začala plynúť lehota na podanie odvolania, a keďže túto skutočnosť nemal spoľahlivo zistenú a preverenú, je potrebné považovať napadnuté uznesenie za ústavne neutržateľné.</p>

	Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v dôsledku uvedeného nesprávneho a nezákonného procesného postupu okresného súdu pri doručovaní napadnutého rozsudku a následne nezohľadnením tejto skutočnosti pri zamietnutí návrhu sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 119/07 z 27. septembra 2007
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	rozhodnutie ústavného súdu-kasačná záväznosť vykonateľnosť lehota-zmeškanie lehoty rozhodnutie-odôvodnenie doručenie, doručovanie-náhradné doručovanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu

spisová značka	I. ÚS 303/2021
populárny názov	Nezohľadnenie námietok v konaní
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.05.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 ods. 3 písm. e zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré nereflektuje námietky, ktoré sťažovateľ ako strana trestného konania proti svojmu ponechaniu vo väzbe uplatnil a o ktorých zároveň nevznikla dôvodná pochybnosť, že by vo vzťahu ku konaniu o jeho osobnej slobode tieto nemali žiadnu relevanciu, možno považovať za ústavne neudržateľné.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol väzobne trestne stíhaný pre dva trestné činy. Okresný súd v predmetnom trestnom konaní uznesením z 5. februára 2021 zamietol (v poradí druhú, pozn.) žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a zároveň jeho väzbu nenahradil písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediáčného úradníka. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú následne doplnil a odôvodnil prostredníctvom obhajcu podaním doručeným okresnému súdu elektronickou formou 11. februára 2021. Krajský súd napadnutým uznesením z 23. februára 2021 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zamietol ako nedôvodnú. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľ bol 11. marca 2021, teda ešte pred podaním ústavnej sťažnosti, prepustený z väzby na slobodu, a okresný súd trestným rozkazom z 11. marca 2021, právoplatným toho istého dňa, rozhodol, že sťažovateľ je vinný z tam uvedených trestných činov, a odsúdil ho k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní ôsmich mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov a zároveň k trestu prepadnutia veci.
z odôvodnenia	Už sama skutočnosť, že sa všeobecný súd nijako nevysporiadal s námietkou

účastníka (strany) konania, ktorá má súčasne vzťah k prejednávanej veci, zásadne zakladá protiústavnosť dotknutého rozhodnutia (I. ÚS 405/2020, obdobne rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 1895/08 a v ňom označené ďalšie rozhodnutia označeného súdu). Napriek tomu, že uvedené tézy vychádzajú predovšetkým z interpretácie záruk upravených v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je nepochybné, že aj súdne konanie v súvislosti s rozhodovaním o zákonnosti väzby (v zmysle čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru) musí poskytovať určité garancie procesnej povahy, ktoré sú vyjadrené v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru, aj keď tieto nemusia byť nutne rovnaké (k tomu pozri napr. II. ÚS 108/08, II. ÚS 266/2013, II. ÚS 76/2011, I. ÚS 82/2019, I. ÚS 405/2020; De Wilde c. Belgicko, Winterwerp c. Holandsko).

Z odôvodnenia ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia vyplýva, že krajský súd uplatnenie riadneho opravného prostriedku proti uzneseniu okresného súdu z 5. februára 2021 zhodnotil tak, že obvinený (sťažovateľ) podal ihneď po vyhlásení prvostupňového rozhodnutia „sťažnosť, ktorú ale napriek tomu, že písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia bolo doručené dňa 09.02.2021 obvinenému a dňa 10.02.2021 jeho obhajcovi, do rozhodnutia nadriadeného súdu neodôvodnil.“ Sťažnostné dôvody, ktoré elektronickým podaním predložil obhajca sťažovateľa 11. februára 2021, krajský súd v napadnutom uznesení nespomenul a ani z ďalšieho obsahu odôvodnenia dotknutého rozhodnutia nevyplýva, že by sa konkrétnymi dôvodmi v tomto podaní uvedenými akokoľvek zaoberal.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia skutočne vzniká tak, ako tvrdí sťažovateľ, že krajský súd sa s elektronickým podaním obhajcu neoboznámil, a to napriek tomu, že toto bolo nesporne v dostatočnom časovom predstihu okresnému súdu doručené. Napokon skutočnosť, že predmetné podanie bolo okresnému súdu doručené a bolo obsahom elektronického súdneho spisu, okresný súd, ako aj krajský súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti potvrdili.

Úloha ústavného súdu teda spočívala iba v posúdení otázky, či sťažovateľom (jeho obhajcom) v elektronickom podaní uplatnené námietky mali vzťah k prejednávanej veci, pretože iba prípady ignorovania vecných námietok účastníkov konania (strán trestného konania) zaťažujú rozhodnutie všeobecného súdu nepreskúmateľnosťou a iba takéto konanie súdu je potom potrebné hodnotiť ako rozporné s právom účastníka (strany) konania na spravodlivý proces. Naopak, úlohou ústavného súdu nebolo skúmať prípadnú relevantnosť dopadu uplatnených námietok na rozhodnutie vo veci – o osobnej slobode sťažovateľa, pretože je to práve všeobecný súd, ktorý sa obsahom týchto námietok musí zaoberať.

Podľa názoru ústavného súdu námietky sťažovateľa (predložené prostredníctvom jeho obhajcu 11. februára 2021) spočívajúce v tvrdení o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia okresného súdu, nesprávnom právnom posúdení veci, neprímeranosti väzobného stíhania, priesťahoch vo vyšetrovaní, bránení v riadnej obhajobe prostredníctvom obhajcu a nevyhnutnosti nahradenia väzby inými prostriedkami sú otázkami, ktoré nepochybne majú vzťah k prejednávanej veci, a bolo namieste, aby sa nimi krajský súd zaoberal a dal na tieto adekvátne odpovede. Ústavný súd opäť pripomína, že nie je jeho úlohou zhodnotiť opodstatnenosť uvedených námietok v tom zmysle, či im mal alebo nemal krajský súd v konečnom dôsledku vyhovieť, resp. ich akceptovať, pretože by si takým postupom ústavný súd neprípustne atrahoval oprávnenia, ktoré mu neboli ústavou ani zákonom o ústavnom súde zverené. Z hľadiska poskytnutia požadovanej ochrany základnému právu sťažovateľa na osobnú slobodu sa ústavný súd obmedzil iba na konštatovanie, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu nereflektuje námietky, ktoré sťažovateľ ako strana trestného konania proti svojmu ponechaniu vo väzbe uplatnil a o ktorých zároveň nevznikla dôvodná pochybnosť, že by vo vzťahu ku konaniu o osobnej slobode sťažovateľa tieto nemali žiadnu relevanciu. Obranu krajského súdu spočívajúcu v tvrdení, že na všetky podstatné námietky dostal sťažovateľ odpovede, poukazujúc pritom na odôvodnenie uznesenia č. k. 8 Tpo 35/2020-382 z 29. apríla 2021, ústavný súd považuje za absolútne nepresvedčivú, pretože

	<p>predmetné uznesenie bolo vydané až po podaní ústavnej sťažnosti a po prepustení sťažovateľa z väzby, a ani podľa názoru ústavného súdu krajským súdom citované časti rozhodnutia nekorešpondujú s námietkami sťažovateľa v takom rozsahu, ako si to v súdnom konaní vyžaduje materiálna ochrana zákonnosti.</p> <p>Možno teda uzavrieť, že okresný súd tým, že podanie z 11. februára 2021, ktoré obsahovalo písomné odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa, nepripojil k listinnému spisu predloženému krajskému súdu na sťažnostné konanie, a krajský súd tým, že neprihliadol na predmetné podanie a primerane nereagoval na sťažovateľom doplnené dôvody sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, porušili sťažovateľovi ústavou zaručené základné právo na osobnú slobodu podľa v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>nález sp. zn. II. ÚS 108/08 zo 16. októbra 2008 rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 1895/08 z 10. novembra 2008</p> <p>rozhodnutie ESELP vo veci De Wilde c. Belgicko z 18. júna 1971 a vo veci Winterwerp c. Holandsko z 24. októbra 1979</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	<p>sťažnosť arbitrárnosť trestné konanie podanie väzba-žiadosť o prepustenie</p>

spisová značka	I. ÚS 36/2022
populárny názov	Dôvody podmieneného prepustenia
sudca spravodajca	Rastislav Kaššák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	24.05.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 5 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 40 ods. 5 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Posúdenie predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť odsúdeného či „nevyužitie poskytnutej šance“ podmieneného prepustenia z výkonu trestu. Pokiaľ ide o predchádzajúce odsúdenia jednotlivca, zo strany všeobecného súdu je potrebné zvážiť, pred akou dlhou dobou a z akých dôvodov došlo k spáchaniu predmetnej trestnej činnosti.</p> <p>Pri posúdení predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti je ďalej potrebné zohľadniť aktuálne poznatky o osobe odsúdeného (v tomto smere je významným zdrojom vyjadrenie riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody), stav jeho nápravy i prostredie, v ktorom by sa po prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu ocitol.</p>
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ požiadal okresný súd o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Jeho žiadosť bola uznesením okresného súdu zamietnutá. Proti označenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd

	napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd konštatuje, že v tomto prípade nie je sporné splnenie formálnej podmienky vykonania zákonom stanovenej časti trestu (i) a ani materiálnej podmienky preukázania polepšenia (ii). Medzi sťažovateľom a krajským súdom je sporným posúdenie očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život (iii).</p> <p>Ústavný súd nespochybňuje závery krajského súdu o kriminálnej minulosti sťažovateľa a neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia. Musí však konštatovať, že krajský súd im v odôvodnení napadnutého uznesenia pripísal v podstate rozhodujúci význam, a to bez zohľadnenia či posúdenia ďalších relevantných okolností tejto veci. Ako už bolo uvedené, posúdenie predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť odsúdeného či „nevyužitie poskytnutej šance“ podmiennečného prepustenia z výkonu trestu. Pokiaľ ide o predchádzajúce odsúdenia jednotlivca, zo strany všeobecného súdu je potrebné zväziť, pred akou dlhou dobou a z akých dôvodov došlo k spáchaniu predmetnej trestnej činnosti. Pri posúdení predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti je ďalej potrebné zohľadniť aktuálne poznatky o osobe odsúdeného (v tomto smere je významným zdrojom vyjadrenie riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, bližšie bod 23 tohto nálezu), stav jeho nápravy i prostredie, v ktorom by sa po prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu ocitol.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia konštatuje, že niektoré z týchto okolností neboli zo strany okresného súdu ani krajského súdu vôbec zohľadnené a niektoré priaznivé okolnosti boli naopak vyhodnotené v podstate na neprospech sťažovateľa. Okresný súd ani krajský súd podľa názoru ústavného súdu dostatočným spôsobom neskúmali časové súvislosti a dôvody vedúce sťažovateľa k spáchaniu trestnej činnosti a obmedzili sa v zásade na formálny odkaz na počet jeho odsúdení a neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia (bližšie pozri judikatúru citovanú v bode 19 tohto nálezu). Akokoľvek sú uvedené skutočnosti dôležité a relevantné, nemôžu byť samy osebe rozhodujúce, resp. posudzované izolovane. V odôvodnení napadnutého uznesenia, ako aj uznesenia okresného súdu absentuje posúdenie postoja sťažovateľa k ním spáchanej trestnej činnosti, čo predstavuje jeden z relevantných faktorov pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Ústavný súd dáva v okolnostiach tejto veci do pozornosti skutočnosť, ktorá vyplýva z uznesenia okresného súdu, a to že sťažovateľ škodu, ktorú spôsobil trestným činom, uhradil (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. II. ÚS 1945/20 z 29. januára 2021, kde sťažovateľ škodu niekoľko miliónov korún ani čiastočne neuhradil). Z uvedeného je možné minimálne čiastočne vyvodiť postoj sťažovateľa k ním spáchanej trestnej činnosti. Uvedenú skutočnosť všeobecné sudy bližšie nevyhodnocovali a samotné celkové posúdenie postoja sťažovateľa k ním spáchanej trestnej činnosti nebolo zo strany všeobecných súdov vôbec vykonané. Okrem iného, z napadnutého uznesenia ani uznesenia okresného súdu nevyplýva ani len to, za akú konkrétnu trestnú činnosť bol sťažovateľ odsúdený, o to menej jeho postoj k nej, resp. prípadná zmena v tomto postoji.</p> <p>Ústavný súd ďalej konštatuje, že pri posúdení očakávania, že sťažovateľ v budúcnosti povedie riadny život, bol faktor priaznivého rodinného prostredia sťažovateľa vyhodnotený v podstate na jeho neprospech, a to spôsobom odporujúcim formálnym pravidlám logiky. Sťažovateľom tvrdené priaznivé rodinné prostredie, ním tvrdený kontinuálny záujem o blízku rodinu a o kontakt s maloletým synom sú v zásade okolnosti svedčiace v prospech ním podanej žiadosti (sťažovateľ má mať dostupné rodinné zázemie, bývanie a morálnu a inú podporu od blízkych osôb). Rovnako to platí o príslube jeho zapojenia do rodinnej podnikateľskej činnosti, teda zapojenia sťažovateľa na pracovnom trhu a s tým súvisiaceho zabezpečenia príjmu z tejto činnosti. Krajský súd však uvedené priaznivé rodinné okolnosti neutralizoval konštatovaním, že rodinné prostredie nezabránilo sťažovateľovi v páchaní trestnej činnosti v minulosti, teda mu v tom nezabráni ani v budúcnosti. V tomto smere ide v podstate o variant argumentácie kruhom (<i>petition principii</i>), keď takáto skutočnosť nemôže byť</p>

	<p>s odkazom na minulosť sťažovateľa nikdy pôsobiť na jeho prospech (tvrdené pozitívne rodinné prostredie je znegované minulosťou sťažovateľa, pričom negatívne rodinné prostredie by mu – pravdepodobne – bolo pripísané na škodu). Prípadné zmeny v rodinnom prostredí sťažovateľa v dôsledku plynutia času, ním tvrdený zintenzívnený vzťah s rodinnými príslušníkmi či možná väčšia angažovanosť zo strany rodiny na pomoci sťažovateľovi viesť riadny život neboli žiadnym spôsobom preskúmané. Možnosť sťažovateľa podieľať sa na rodinnej podnikateľskej činnosti, zohľadňujúc pritom aktuálne informácie, predovšetkým jeho pracovné návyky a pracovnú disciplínu vo výkone trestu odňatia slobody, je podľa názoru ústavného súdu potrebné vyhodnotiť s ohľadom na ním spáchanú trestnú činnosť, čas a motív jej spáchania, ako aj jeho postoj k nej, to všetko vo vzťahu k miere prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane sťažovateľa. Z napadnutého uznesenia však nie je zrejmé ani len to, či sťažovateľ mal možnosť podieľať sa na podnikateľskej činnosti aj v minulosti (a páchal majetkovú trestnú činnosť napriek nej) alebo sa táto možnosť „otvorila“ až následne ako forma rodinnej pomoci na účel reintegrácie sťažovateľa do spoločnosti.</p> <p>Ústavný súd pripomína, že predpoklad vedenia riadneho života nemôže byť založený len na informáciách či skutočnostiach predchádzajúcich nástupu sťažovateľa do výkonu trestu odňatia slobody. Je povinnosťou všeobecných súdov zohľadniť a posúdiť zmeny. Aký majú všetky už uvedené skutočnosti dopad na predpoklad vedenia riadneho života sťažovateľom v budúcnosti, a to vo vzťahu k jeho aktivitám a správaniu vo výkone trestu, ako aj vo vzťahu k časovým a iným súvislostiam ním spáchaných trestných činov vrátane samotného postoja sťažovateľa, ostalo zo strany krajského súdu bez relevantnej odpovede. Nie bez významu sa z pohľadu ústavného súdu javí byť aj ďalšia sťažovateľom tvrdená skutočnosť, a to že po novele Trestného zákona by jeho konanie už nebolo posudzované v rámci kvalifikovanej skutkovej podstaty.</p> <p>Ústavný súd sa domnieva, že uvedené skutočnosti by pri zohľadnení možnosti uložiť sťažovateľovi primerané obmedzenia mohli mať dopad na výrok napadnutého uznesenia, ktoré, ako to vo svojej ústavnej sťažnosti naznačuje aj samotný sťažovateľ, sa v značnej miere opiera o výpočet jeho predchádzajúcej trestnej činnosti (kriminálnej minulosti). Vzhľadom na všetko už uvedené dospel ústavný súd k záveru, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny .</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 2201/16 z 3. januára 2017 nález ÚS ČR sp. zn. II. ÚS A1945/20 z 29. januára 2021</p> <p>nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 1735/10 z 12. mája 2011</p> <p>uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 85/2011 zo 17. marca 2011</p> <p>uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 53/08 zo 14. februára 2008</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>ľudská dôstojnosť recidíva register trestov trestný čin trest-odňatia slobody</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 78/2022</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Rozhodnutie - dôvody zmätočnosti</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Jana Baricová</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	24.05.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Atribúty ústavne akceptovateľného rozhodnutia nespĺňa rozhodnutie súdu, ktorého dôvod zmätočnosti spočíva v nevysporiadaní sa rozhodnutím všeobecného súdu, ktoré bolo medzičasom, resp. ešte pred vydaním napadnutého uznesenia samotným dovolacím súdom zrušené.
skutkový stav a základné fakty	Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že uznesením najvyššieho súdu, ktorým bol na základe dovolania žalovaného zrušený rozsudok krajského súdu ako súdu odvolacieho a prvostupňový rozsudok okresného súdu, došlo k porušeniu práv sťažovateľa. Označeným rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu bolo právoplatne rozhodnuté o čiastočnom vyhovení žalobe, ktorou sa sťažovateľ domáhal zaplataenia odmeny a náhrad advokáta za zastupovanie žalovaného v konaniach pred súdmi a súdnymi exekútormi. Najvyšší súd zrušil rozhodnutia všeobecných súdov z dôvodu prípustnosti a dôvodnosti dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý vzhliadol v tom, že krajský súd sa vo svojom rozhodnutí vecne nezaoberal časovo skorším rozhodnutím (iného senátu) toho istého odvolacieho súdu č. k. 2 Cob 80/2018 z 19. februára 2019, ktorý v obdobnom spore za totožnosti strán sporu a v podstate aj skutkového a právneho stavu prijal diametrálne odlišné závery a vo veci samej rozhodol opačne. Podľa názoru najvyššieho súdu nebolo dostačujúce, že krajský súd len konštatoval existenciu predloženého skoršieho rozhodnutia v obdobnej veci, ak svoj odklon od odlišných, pre rozhodnutie vo veci podstatných záverov náležite neodôvodnil.
z odôvodnenia	Treťou námietkou sťažovateľ atakuje záver najvyššieho súdu, ktorým zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie okresného súdu z dôvodu, že sa krajský súd nevysporiadal so skorším rozsudkom iného senátu krajského súdu, v čom identifikoval dovolateľom tvrdenú vadu zmätočnosti zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Ako už bolo načrtnuté, je pravdou, že v inej obdobnej kauze tých istých strán sporu bol vydaný rozsudok iného senátu krajského súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa ako žalobcu zamietnutá. Pravdou je i to, že krajskému súdu bolo toto rozhodnutie iného senátu známe – žalovaný ním argumentoval v rámci svojho vyjadrenia v odvolacom konaní a sťažovateľ naň reagoval tým, že vo veci podal dovolanie, pretože išlo o odklon od dovtedajších záverov prijatých senátom 3 Cob krajského súdu. Krajský súd argumentáciu odvolateľa neprijal z dôvodu existencie a stotožnenia sa s právnym názorom vyjadreným v uznesení krajského súdu č. k. 3 Cob 247/2015-367 zo 6. apríla 2016, ktorý časovo predchádzal rozsudku iného senátu krajského súdu, pričom tento svoj názor vysvetlil v rámci dôvodov rozhodnutia (bod 11 označeného rozsudku). Priklonil sa teda k jednému z dvoch existujúcich právnych názorov. Žalovaný ako dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, pričom táto vada mala spočívať v porušení jeho práva na predvídateľné rozhodnutie. Dôvodil tým, že hoci predložil právoplatný rozsudok iného senátu krajského súdu, kde v skutkovo a právne identickej veci medzi tými istými sporovými stranami súd žalobu ako nedôvodnú zamietol v celom rozsahu, tak odvolací súd v aktuálne prejednávanej veci rozhodol diametrálne odlišne a bez toho, aby sa argumentačne akokoľvek vysporiadal s týmto rozhodnutím. Takúto podstatu vyabstrahoval z podaného dovolania i najvyšší súd, a s namietaným nedostatkom dovolaním napadnutého rozhodnutia sa stotožnil. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že v

okolnostiach posudzovanej veci síce nebol formulovaný právny záver, na základe ktorého by boli vo veci konajúce súdy viazané určitým záväzným právnym názorom, avšak zistil inú výnimočnú okolnosť, ktorá ho oprávňuje vstúpiť do napadnutého rozhodnutia procesnej povahy využitím svojej právomoci, a to zmätočnosť ním formulovaných záverov. Ústavný súd uznáva, že odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná, tak ako na to poukázal i najvyšší súd, a za obvyklých okolností by mohla byť dôvodom zakladajúcim prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Podstatným faktorom v tu prejednávanej veci však je, že najvyšší súd skorší rozsudok iného senátu krajského súdu zrušil uznesením č. k. 4 Obdo 65/2019 z 31. augusta 2020 z dôvodu vád zmätočnosti, teda ešte pred tým, ako rozhodol vo veci sťažovateľa uznesením napadnutým touto ústavnou sťažnosťou. Pritom z obsahu spisu, podaného odvolania, vyjadrení, ako aj z vyjadrenia sťažovateľa k dovolaniu (na ktoré sa neprihliadalo) jasne vyplývalo, že v tejto inej veci je vedené dovolacie konanie vrátane spisovej značky, pod ktorou sa vedie. Bolo teda nielen v kompetencii najvyššieho súdu overiť tieto tvrdenia, ako i stav dovolacieho konania vedeného pred ním, ale i jeho povinnosťou, obzvlášť v prípade, ak na tomto rozhodnutí hodlal založiť svoj záver o prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

Ústavný súd tak konštatuje, že opísaná vada zmätočnosti, ktorú identifikoval najvyšší súd, nie je sama osebe bez ďalšieho legitímneho dôvodom na zrušenie označených rozsudkov krajského súdu a súdu prvej inštancie. Argument najvyššieho súdu, že sa súdy nižšej inštancie nevysporiadali s opačným názorom krajského súdu, totiž naráža na fakt, že toto rozhodnutie bolo medzičasom zrušené (z dôvodu, že odvolací súd postupoval v rozpore s § 328 CSP a pretože najvyšší súd nepovažoval dokazovanie vykonané odvolacím súdom za dostatočné na to, aby z neho mohol vyvodit' opačné skutkové zistenia ako súd prvej inštancie, pozn.). Táto okolnosť vo výsledku znamená, že všeobecné súdy nemajú dôvod sa s týmto konkrétnym rozhodnutím vysporiadať. Inými slovami, kasácia rozhodnutí nižších súdov za tohto stavu v podstate znemožňuje súdom vysvetliť prípadné nimi prijaté závery, keďže v zmysle inštrukcií dovolacieho súdu sa mali konfrontovať so skorším (avšak následne zrušeným) opačným rozhodnutím krajského súdu. Keďže o tejto okolnosti mal mať najvyšší súd vedomosť, jeho rozhodnutie za týchto okolností nemožno považovať za ústavne udržateľné.

Nadväzne možno prisvedčiť i ďalšiemu argumentu sťažovateľa, ktorý najvyššiemu súdu vyčíta aj zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie, a teda aplikáciu § 449 ods. 2 CSP. Najvyšší súd odôvodnil tento postup tým, že „prijaté závery dovolacieho súdu rovnako dopadajú na obe rozhodnutia nižších súdov“, pretože ich odôvodnenia tvorili jeden celok. Keďže okresný súd rozhodol v danej veci rozsudkom z 28. februára 2018, a rozsudok iného senátu krajského súdu, s ktorým sa mal podľa najvyššieho súdu konfrontovať, bol vydaný 19. februára 2019, logicky nemohol trpieť nedostatkom vysporiadania sa s ním, pretože v tom čase neexistovalo. Sťažovateľom prezentované argumenty podľa názoru ústavného súdu teda logicky a relevantne spochybnili ústavnú konformnosť prijatých právnych záverov najvyšším súdom.

Ústavný súd po zohľadnení okolností predmetnej veci a odôvodnenia napadnutého uznesenia dospel k záveru, že o taký prípad ide aj vo veci sťažovateľa. Napadnuté uznesenie nespĺňa atribúty ústavne akceptovateľného rozhodnutia súdu, keďže dôvod jeho zmätočnosti spočíva v nevysporiadaní sa rozhodnutím všeobecného súdu, ktoré bolo medzičasom, resp. ešte pred vydaním napadnutého uznesenia samotným dovolacím súdom zrušené. Rozhodnutia nižších súdov, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil, preto nemohli fakticky ani právne trpieť vadou, ktorú im vytýkal. To spôsobuje prekážku v ďalšom postupe všeobecných súdov, pretože tieto by mali v zmysle inštrukcií najvyššieho súdu reagovať na už zrušené rozhodnutie. V dôsledku toho neposkytuje napadnuté uznesenie relevantný dôvod na najvyššom súdom prijatý záver o prípustnosti a dôvodnosti dovolania žalovaného. Pokiaľ (iba) na takomto

	podklade najvyšší súd prelomil právoplatnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia súdu nižšej inštancie (a nadväzne i súdu prvej inštancie), zlyhal pri poskytovaní súdnej ochrany a porušil tým základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý v sebe zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 105/09 z 10. septembra 2009 nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 357/2016 zo 14. septembra 2016 uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 195/2010 z 19. mája 2010
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	dovolanie-dovolacie konanie dovolacie dôvody-zmätočnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu rozhodnutie-procesnej povahy

spisová značka	I. ÚS 95/2022
populárny názov	Prípustnosť dovolania - rozhodovania o trovách
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	02.06.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 ods. 2
analytická právna veta	Na účel uplatnenia zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým skončí rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.
skutkový stav a základné fakty	V konaní vedenom okresným súdom bol sťažovateľ ako žalovaný stranou sporu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy. Rozsudkom zo 17. apríla 2018 okresný súd žalobu zamietol a zároveň sťažovateľovi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V následnom odvolacom konaní krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, ale v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania (III. výrok, pozn.) rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu okresný súd uznesením nepriznal náhradu trov konania z dôvodu podľa § 257 Civilného sporového poriadku. Krajský súd, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa proti predmetnému uzneseniu okresného súdu svojim uznesením podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP toto rozhodnutie potvrdil a zároveň stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Proti predmetnému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie namietajúc, že krajský súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Zároveň dovolanie podal aj z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, považujúc rozhodnutie odvolacieho súdu za nespravodlivé, keďže odvolací súd podľa jeho názoru nesprávne aplikoval § 257 CSP. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP a zároveň rozhodol, že

	<p>žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd konštatoval, že preskúmané uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania, nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej, ale (iba) rozhodnutie procesné.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania, a ako také spadá pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prostredníctvom ktorého sa zaručuje každému základné právo na súdnu ochranu. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30. júna 2016 (§ 142 a nasl.), resp. v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 1. júla 2016 (§ 255 a nasl.). Procesné predpisy, ktoré upravujú náhradu trov konania, preto treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu.</p> <p>Ústavný súd v okolnostiach prejednávanej veci iba v krátkosti pripomína, že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení č. k. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom okrem iného vyslovil, že § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcemu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o matérii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej... Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Cez prizmu uvedeného holistického ústavnoprávneho prístupu je tak v okolnostiach prejednávanej veci adekvátne postupovať aj v tomto prípade (I. ÚS 196/2021).</p> <p>Nadväzujúc na uznesenie č. k. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 ústavný súd vo veci sp. zn. IV. ÚS 24/2021 dodal, že rozhodovanie o trovách konania nie je síce hlavným predmetom civilného sporového konania, je však jeho obligatórnou súčasťou, bez rozhodnutia o ktorej nie je možné konanie skončiť a zabezpečiť tak právnu istotu strán. Preto je znenie § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku z hľadiska formulácie v návětí tohto ustanovenia o rozhodnutí, „ktorým sa konanie končí“, potrebné vo vzťahu k základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. k rovnorodému aspektu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru interpretovať v rovnakých 6 intenciách, ako vo vzťahu k čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. „priet'ahovému“ aspektu čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na účel uplatnenia zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku je teda potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým skončí rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.</p> <p>Pre doplnenie referenčných výkladových súvislostí ústavný súd zároveň na tomto mieste pripomína, že samotný najvyšší súd prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania riešil dvoma spôsobmi. V uznesení č. k. 6 Cdo 160/2017 z 28. februára 2018 (R 73/2018) najvyšší súd vyslovil, že „uznesenie odvolacieho súdu o náhrade trov konania nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí v zmysle § 420 CSP, i keď odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol samostatným uznesením vydaným</p>

	<p>až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej“, a z uvedeného dôvodu dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné. Na druhej strane v uznesení sp. zn. 2 Cdo 97/2017 z 31. mája 2018 najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je nielen prípustné, ale tiež dôvodné, a z uvedeného dôvodu zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách odvolacieho konania (o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, pozn.) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Preskúmaním napadnutého uznesenia tak ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu č. k. 12 Co 69/2019 z 20. júna 2019 neaplikoval § 420 písm. f) CSP, pokiaľ ide o prípustnosť dovolania ústavne súladným spôsobom. Najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadnil základné východiská ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa, preto jeho prístup pri rozhodovaní o podanom dovolaní sťažovateľa podľa § 420 písm. f) CSP nemožno hodnotiť inak ako ústavne neutržateľný.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa, bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd napadnuté uznesenie najvyššieho súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 133 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 24/2021 z 19. januára 2021
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	arbitrárnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu trov konania dovolanie-prípustnosť

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.